

CRIVITS & PERSYN
ADVOCATEN

PVI 22 maart 2018

Aansprakelijkheid en arbeidsveiligheid

Sofie Heyndrickx

Ezelstraat 25 | B-8000 Brugge | T +32[0]50 33 82 91 | F +32[0]50 47 16 59 | advocaten@crivits-persyn.be

CRIVITS & PERSYN
ADVOCATEN

Schema

- Intro
 - Enkele cases
 - Strafrechtelijke aansprakelijkheid
 - Basisprincipes
 - Toepassing
 - Burgerlijke aansprakelijkheid
 - Conclusie
-

Intro

- **Statistiek arbeidsongevallen**
 - Fedris 2016: 142.229 particuliere sector
 - Fedris 2016: 14.507 met bao, particuliere sector
 - Fedris 2016: 108 dodelijke ongevallen, particuliere sector
 - + publieke sector + militairen + NMBS
-

3

Enkele cases

- **Corr. Antwerpen 19 september 2012:**
 - *leidinggeevenden*
 - *tijdens opkuiswerken raakte slachtoffer gekneld tussen de arm en het chassis van de bobcat*
 - *dodelijk ongeval*
 - **Corr. Brugge 28 februari 2018:**
 - *Seveso bedrijf*
 - *Discussie sinds 2011*
-

4

Zaak 1

- **Legaliteitsbeginsel**
 - KB gebruik mobiele arbeidsmiddelen
 - Bobcat niet uitgerust met middelen om te vermijden dat zij door onbevoegden in werking kunnen gesteld worden
 - Geen adequate opleiding
 - Uitvoeringsbesluit Welzijnswet
 - Geen effectieve controle op de arbeidsmiddelen
 - Artikel 418 en 420 Strafwetboek
 - Onopzettelijke slagen en verwondingen

5

Zaak 1

- **Artikel 13 van het K.B. van 27 maart 1998 (nu art. 1.2 – 11 Codex):**
 - Voorstellen en adviezen in het kader van het dynamisch risicobeersingsysteem
 - Onderzoek ongevallen en maatregelen voorstellen
 - **Effectieve controle op arbeidsmiddelen, CBM, PBM, gebruikte stoffen en preparaten**
 - Opsporen problemen van psychosociale aard
 - Tijdig advies inwinnen van EPBW
 - **Controle op verdeling van de taken en de bekwaamheid van de medewerkers**
 - **Waken over naleving van de instructies die in toepassing van de welzijnsreglementering moeten worden verstrekt**
 - **Zich ervan vergewissen dat de werknemers de instructies die gegeven werden goed begrepen en uitgevoerd worden**
 - Onthaal beginnende werknemer organiseren en ervaren werknemer aanduiden die belast is met het begeleiden van de beginnende werknemer

6

Zaak 1

- **Artikel 418 en 420 Strafwetboek**
 - Fout: onzorgvuldig handelen
 - Schade
 - Causaal verband

Zaak 1

- **Personaliteitsbeginsel en toerekening**
 - K.B. mobiele arbeidsmiddelen en artikel 13 uitvoeringsbesluit (nu I.2 -11 en IV.3 Codex)
 - Werkgever
 - Zijn lasthebber
 - Zijn aangestelde
 - Preventieadviseur?
 - Delegatie?
 - Nieuwe wet sinds 1 mei 2016: ook externe consultant

Zaak 1

- **Personaliteitsbeginsel en toerekening**
 - Artikel 418 en 420 Strafwetboek
 - Eenieder
 - Artikel 5 Strafwetboek
 - Wetens en willens
 - Zwaarste fout

Zaak 1

- **Uitspraak**
 - Ploegbaas: gevangenisstraf 3 maanden en geldboete van 300 euro
 - Chief operations manager: gevangenisstraf 3 maanden (met uitstel) en geldboete van 300 euro
 - Moutbedrijf: geldboete van 2.000 euro

Zaak 2

- **Legaliteitsbeginsel**
 - Samenwerkingsakkoord
 - Niet de nodige maatregelen genomen
 - Geen doeltreffend veiligheidsbeleid
 - Uitvoeringsbesluit welzijnswet
 - Geen of onvolledige risico analyse
 - Geen globaal preventieplan

Zaak 2

- **Personaliteitsbeginsel en toerekening**
 - Werkgever
 - Zijn lasthebber
 - Zijn aangestelde
 - Externe consultant

Zaak 2

- Uitspraak
 - Bedrijf: opschorting

Algemeen

- **Mogelijke straffen sinds 1 juli 2011 (SSW):**
 - Niveau 3 indien geen verband met arbeidsongeval
 - Strafrechtelijk: geldboete van 800 tot 8.000 euro *of*
 - Administratieve geldboete van 400 tot 4.000 euro
 - Niveau 4 indien verband met arbeidsongeval
 - Strafrechtelijk: gevangenisstraf 6 maand – 3 jaar en/of geldboete van 4.800 – 48.000 euro *of*
 - Administratieve geldboete van 2.400 – 24.000 euro
 - Speciale regel voor een RP
 - Sanctie mogelijk tussen 24.000 euro en 576.000 euro

Burgerlijke aansprakelijkheid

- Fout / schade / oorzakelijk verband
- Historisch: principiële uitsluiting
 - De burgerlijke immuniteit
- Uitbreiding uitzonderingen
 - Verkeersongevallen
 - Zware inbreuken, mits voorafgaande ingebrekestelling (Grondw. H. 21 mei 2015)
 - **Werken met derden**

15

Conclusie

- **Strafrechtelijke verantwoordelijkheid**
 - Realiteit voor werkgever én voor hiërarchische lijn
 - Substantiële wijziging peil sanctionering vanaf 01.07.2011
- **Burgerlijke aansprakelijkheid**
 - Basisprincipe immuniteit niet t.a.v. derden
 - Belang BA verzekering

16

Vragen?

VEILIGHEID
=
VRIJHEID